

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
ผู้วิจัย	นายสมพร สัจวาระ
ปีที่วิจัย	ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า 2) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คนและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า จำนวน 42 คน 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โดยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน และตรวจสอบความตรงของรูปแบบ โดยการจัดประชาพิจารณ์ (Public Hearing) จากผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 55 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โดยการจัดประชุมสรุปผลการทดลองใช้รูปแบบและเก็บข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 110 คน และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบและความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 3 ฉบับ เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารและครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน รวมจำนวน 813 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า พบว่า มีความตรงและความเหมาะสมมาก โดยประกอบด้วยส่วนประกอบหลัก 6 ส่วน ได้แก่ 1) แนวคิดการพัฒนารูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) บริบทการสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา 4) กลยุทธ์การบริหารจัดการในสถานศึกษา 5) กระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 6) ผลการดำเนินงานตามรูปแบบ

2. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านกระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีผลการประเมินการใช้รูปแบบรายด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ตามกระบวนการดำเนินงานตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในภาพรวม พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง รองลงมา ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีผลการดำเนินงานต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีผลการประเมินการใช้รูปแบบแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ มาตรฐานระดับสถานศึกษา มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป็นรูปธรรม รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและใช้ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็น จุดอ่อน จุดแข็งเพื่อการตัดสินใจเลือกประเด็นที่จะดำเนินการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนนิเทศติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขระหว่างปฏิบัติงาน เพื่อความสอดคล้องกับสถานการณ์และบรรลุผลตามเป้าหมาย 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด โรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมายของการประเมิน ดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยใช้กรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ ครูดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการประเมินคุณภาพนักเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนด 5) ด้านการติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ ครูและบุคลากรรวบรวมร่องรอยหลักฐานจากการดำเนินงานที่เป็นปกติและผลการตรวจสอบมาปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติไปสู่เป้าหมาย รองลงมา ได้แก่ ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และ 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง พบว่า

มีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนสามารถค้นหาจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาในการดำเนินงานด้านต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนรวบรวมสารสนเทศมาวิเคราะห์ แผลผล และนำเสนอรายงานผลการประเมินตนเอง สอดคล้องตามมาตรฐานของสถานศึกษา

2.2 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า 1) ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานสถานศึกษามีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับยอดเยี่ยมทุกมาตรฐาน และมีผลการประเมินเป็นไปตามเป้าหมายทุกประเด็นพิจารณา 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 พบว่านักเรียนมีผลการเรียนผ่านเกณฑ์เฉลี่ยทั้งปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80.17 โดยมีระดับผลการเรียน 4.0 ร้อยละ 56.68 ระดับผลการเรียน 3.5 ร้อยละ 13.23 และระดับผลการเรียน 3.0 ร้อยละ 10.26 3) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวม นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับดีเยี่ยม รองลงมามีผลการประเมินอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนที่มีการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 99.81 4) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ทุกวิชา และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกรุงเทพมหานคร และสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ทุกวิชา ส่วนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ในวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกรุงเทพมหานคร และสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ทุกวิชา และ 5) ประสิทธิภาพการพัฒนาสถานศึกษาเชิงประจักษ์ พบว่า ผลที่ปรากฏต่อนักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และสถานศึกษาได้รับการยกย่อง/เกียรติบัตร/รับรางวัล จากการประกวด แข่งขันและเข้าร่วมกิจกรรมในทั้งในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า พบว่าผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีผลการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีคุณภาพ รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา